

Na osnovu Amandmana LXXXII tačka b) st. 5. i 6. na Ustav Republike Srpske, člana 115. Ustava Republike Srpske i člana 61. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske («Službeni glasnik Republike Srpske» broj 104/11 i 92/12), Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske, na sjednici održanoj 13. septembra 2018. godine, d o n i j e l o
j e

R J E Š E N J E

Nije prihvatljiv zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske za utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o zaštiti žrtava ratne torture, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 21. juna 2018. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Predsjedavajuća Vijeća naroda Republike Srpske dostavila je 31. jula 2018. godine Ustavnom sudu Republike Srpske – Vijeću za zaštitu vitalnog interesa (u daljem tekstu: Vijeće) akt broj 03.1/I-277/18 od 31. jula 2018. godine kojim se, na osnovu zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda, traži utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o zaštiti žrtava ratne torture, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 21. juna 2018. godine. Uz navedeni akt dostavljen je predmetni zakon, zatim Odluka o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda broj 03.2-5-16/18 od 29. juna 2018. godine, kao i Amandmani sa obrazloženjem pod brojem 03.2-5-16/18-1 od 4. jula 2018. godine, koje je Klub delegata bošnjačkog naroda podnio na ovaj zakon. U aktu predsjedavajuće Vijeća naroda se navodi da je Narodna skupština Republike Srpske na Dvadeset petoj redovnoj sjednici održanoj 21. juna 2018. godine izglasala Zakon o zaštiti žrtava ratne torture broj 02/1-021-675/18, te je, saglasno Amandmanu LXXXII na Ustav Republike Srpske, ovaj zakon dostavljen na razmatranje Vijeću naroda Republike Srpske. Klub delegata bošnjačkog naroda je pomenutim aktom odlučio da pokrene proceduru zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda, jer kako se navodi u aktu predsjedavajuće, smatra da je ovim zakonom ugrožen vitalni nacionalni interes ovog naroda. S obzirom na to da Vijeće naroda nije postiglo saglasnost svih klubova povodom predmetnog zakona, kao ni Zajednička komisija Narodne skupštine i Vijeća naroda, pitanje je proslijeđeno Ustavnom sudu – Vijeću za zaštitu vitalnog interesa, da odluči da li je osporenim Zakonom o zaštiti žrtava ratne torture povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Pored navedenog, u prilogu akta predsjedavajuće Vijeća naroda od 31. jula 2018. godine Sudu je dostavljen izvod iz stenograma sa Dvadeset pete redovne sjednice Narodne skupštine Republike Srpske održane 19, 20. i 21. juna 2018. godine (u dijelu koji se odnosi na tačku dnevnog reda o usvajanju osporenog zakona), izvod iz stenograma sa Devetnaeste sjednice Vijeća naroda Republike Srpske, održane 24. jula 2018. godine (dio koji se odnosi na pokretanje postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u pogledu predmetnog zakona), kao i izvod iz stenograma sa Sedamnaeste sjednice Zajedničke komisije Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda Republike Srpske, održane 30. jula 2018. godine (u dijelu koji se odnosi na usaglašavanje stavova povodom Zakona o zaštiti žrtava ratne torture).

Na osnovu pomenutog akta predsjedavajuće Vijeća naroda i priložene dokumentacije, Vijeće za zaštitu vitalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske utvrdilo je da je Klub delegata

bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske dana 29. juna 2018. godine, pod brojem 03.2-5-16/18, glasovima svih šest prisutnih delegata donio Odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o zaštiti žrtava ratne torture broj 02/1-021-675/18, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na sjednici održanoj 21. juna 2018. godine, te da se u Vijeću naroda o navedenom zahtjevu Kluba delegata bošnjačkog naroda glasalo po proceduri za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, ali nije postignuta saglasnost svih klubova u ovom vijeću. Zajednička komisija Narodne skupštine i Vijeća naroda na sjednici održanoj 30. jula 2018. godine takođe nije postigla saglasnost povodom ovog pitanja, pa je predmetni zakon proslijeđen Ustavnom sudu – Vijeću za zaštitu vitalnog interesa, da odluči da li je u konkretnom slučaju povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Pored toga, u navedenom aktu predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske navodi se da je Klub delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske pokrenuo proceduru za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa smatrajući da se Zakonom o zaštiti žrtava ratne torture ugrožavaju vitalni nacionalni interesi ovog naroda. Uvidom u Odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda broj 03.2-5-16/18 od 29. juna 2018. godine Vijeće je utvrdilo da je u stavu I ove odluke navedeno: "Pokreće se postupak zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda na Zakon o zaštiti žrtava ratne torture broj 02/1-021-675/18, koji je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na 25. redovnoj sjednici održanoj 21. juna 2018. godine."

Odlučujući o prihvatljivosti zahtjeva, Vijeće je imalo u vidu odredbe člana 48. st. 1. i 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 114/12, 29/13 i 90/14), prema kojem će Vijeće odlučiti o prihvatljivosti u roku od sedam dana od dana prijema urednog zahtjeva, ako su ispunjene pretpostavke za odlučivanje o postojanju vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnog naroda utvrđene u Amandmanu LXXXII na Ustav Republike Srpske. Ovom odredbom je takođe propisano da je podnosilac zahtjeva, uz zahtjev za ocjenu vitalnog nacionalnog interesa, obavezan Vijeću dostaviti:

- dokaz o provedenoj proceduri u smislu odredaba člana 70. Ustava Republike Srpske,
- obrazloženje zahtjeva sa naznakom povrede vitalnih interesa iz člana 70. Ustava Republike Srpske.

U vezi sa navedenim, Vijeće je takođe uzelo u obzir i odredbu člana 49. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske, kojim je propisano da ukoliko podnosilac zahtjeva ne postupi po odredbama iz člana 48. ovog poslovnika, Vijeće će donijeti rješenje da je zahtjev neprihvatljiv.

Na osnovu naprijed izloženog, Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju provedena procedura u smislu Amandmana LXXXII na Ustav Republike Srpske, kojim je dopunjen član 70. Ustava. Međutim, evidentno je da predmetni zahtjev za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa ne sadrži obrazloženje sa naznakom povrede vitalnih interesa iz Amandmana LXXXII na Ustav, kojim je dopunjen član 70. Ustava Republike Srpske, odnosno nije konkretizovano u čemu se sastoji povreda vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Zakonu o zaštiti žrtava ratne torture. Podnosilac zahtjeva, dakle, nije postupio saglasno normi člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske.

U vezi sa navedenim, uvidom u Amandmane na predmetni Zakon o zaštiti žrtava ratne torture, koje je pod brojem 03.2-5-16/18-1 uložio Klub delegata bošnjačkog naroda 4. jula 2018.

godine, Vijeće je utvrdilo da ovi amandmani, koji se odnose na član 3. stav 1, član 5. stav 1. i član 16. stav 3. ovog zakona, sadrže kratka obrazloženja o razlozima zbog kojih ih je ovaj klub uložio. U obrazloženju Amandmana se navodi da je potrebno da se adekvatno definiše vrijeme rata u Bosni i Hercegovini u kojem su civili bili izloženi torturi kršenjem međunarodnih sporazuma navedenih u Aneksu I tačke 1, 2, 10. i 11. Ustava Bosne i Hercegovine, zatim da se spriječi diskriminacija žrtava torture koje su imale prebivalište na prostoru današnje Republike Srpske na dan 30. aprila 1991. godine, te da se organi, institucije, službe, kao i savezi i/ili udruženja na svim nivoima u Bosni i Hercegovini dovedu u ravnopravan položaj kako bi sve žrtve na prostoru cijele Bosne i Hercegovine imale isti tretman i jednake mogućnosti kod ostvarivanja priznavanja statusa i prava žrtava ratne torture.

Imajući u vidu izloženo, Vijeće je ocijenilo da se obrazloženje uložениh amandmana na osporeni Zakon o zaštiti žrtava ratne torture, po svojoj sadržini ne može smatrati obrazloženjem sa naznakom povrede vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnog naroda u smislu Amandmana LXXXII na Ustav Republike Srpske, kojim je dopunjen član 70. Ustava, koje je podnosilac zahtjeva obavezan dostaviti uz zahtjev, a što je prema odredbi člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske, procesna pretpostavka za odlučivanje o prihvatljivosti zahtjeva za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa.

Dakle, kako iz navedenog proizlazi, Klub delegata bošnjačkog naroda nije postupio u skladu sa citiranom normom člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske, odnosno nije naveo, niti obrazložio koji je od vitalnih nacionalnih interesa definsanih Amandmanom LXXXII na Ustav Republike Srpske, kojim je dopunjen član 70. Ustava, povrijeđen Zakonom o zaštiti žrtava ratne torture, odnosno u čemu se u konkretnom slučaju ogleda povreda vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda.

Slijedom izloženog, Vijeće je ocijenilo da nije prihvatljiv predmetni zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda, jer nisu ispunjene procesne pretpostavke za odlučivanje da li se Zakon o zaštiti žrtava ratne torture odnosi na vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Ovo rješenje Vijeće za zaštitu vitalnog interesa donijelo je u sastavu: predsjedavajući Vijeća prof. dr Duško Medić, predsjednik Suda mr Džerard Selman i sudije: Milenko Arapović, Vojin Bojanić, Amor Bukić, Zlatko Kulenović i Irena Mojović.

Broj: UV-2/18

13. septembra 2018. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
Vijeća za zaštitu vitalnog
interesa
Ustavnog suda Republike
Srpske
Prof. dr Duško Medić s.r.